

MATTERHORN

Karl Marlantes bij Meulenhoff

Matterhorn
Oorlog voeren
De rivier

KARL MARLANTES
MATTERHORN

ROMAN

Vertaald door Otto Biersma

MEULENHOF

Achter in het boek is een verklarende woordenlijst opgenomen van technische termen en militair jargon.

Eerste druk 2011
Zesde druk 2020

ISBN 978 90 290 9436 8
ISBN 978 94 609 2894 9 (e-book)
NUR 302

Oorspronkelijke titel *Matterhorn*
Omslagontwerp: Studio Marlies Visser
Auteursfoto: © Devon Boswell
Zetwerk Text & Image, Assen

Copyright © 2010 Karl Marlantes
© 2020 Nederlandse vertaling Otto Biersma en Meulenhoff Boekerij
bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Deze roman is opgedragen aan mijn kinderen,
die het wel en wee kennen van het opgroeien
met een oorlogsveteraan van het Korps Mariniers als vader.*

*Schaamte en eer botsen waar de moed van een standvastig man zo bont als het
verenkleed van de ekster is. Maar toch mag een dergelijk man schertsen, want
zowel hemel als hel maken deel van hem uit.*

WOLFRAM VON ESCHENBACH

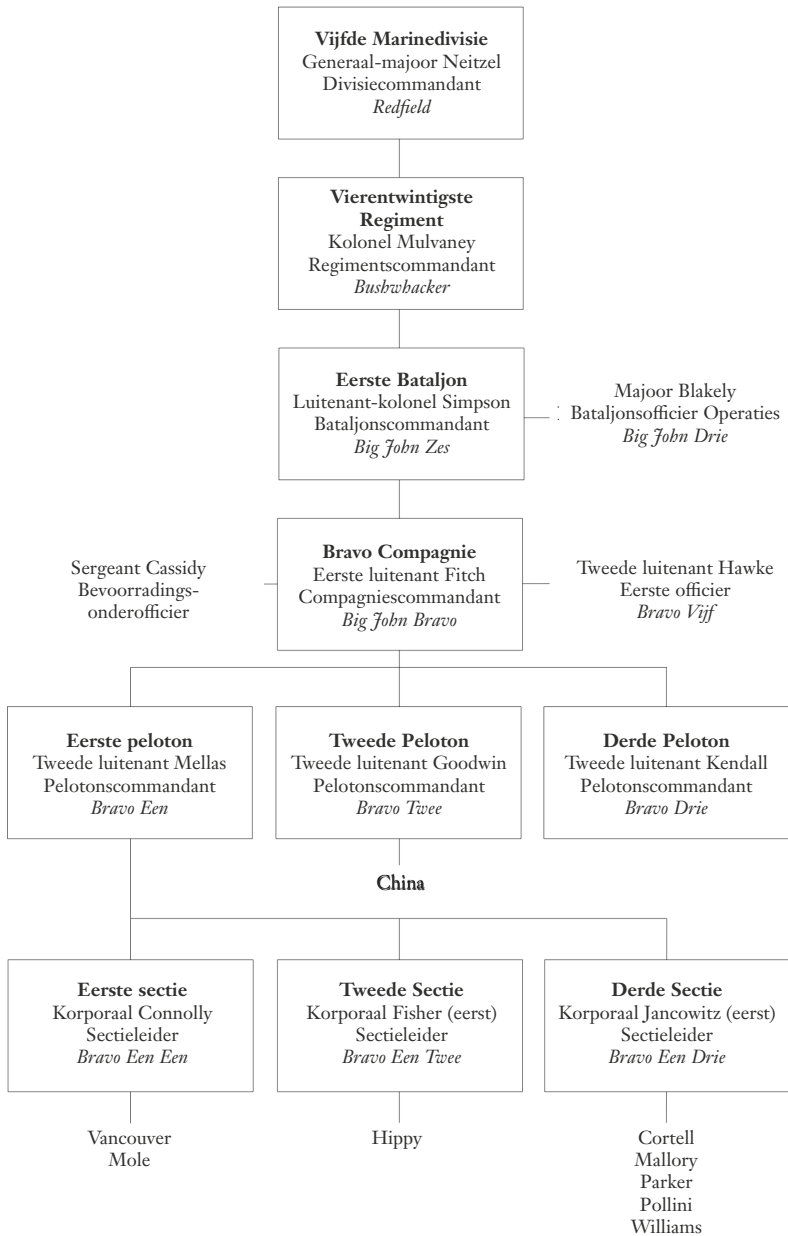
'Parsival'

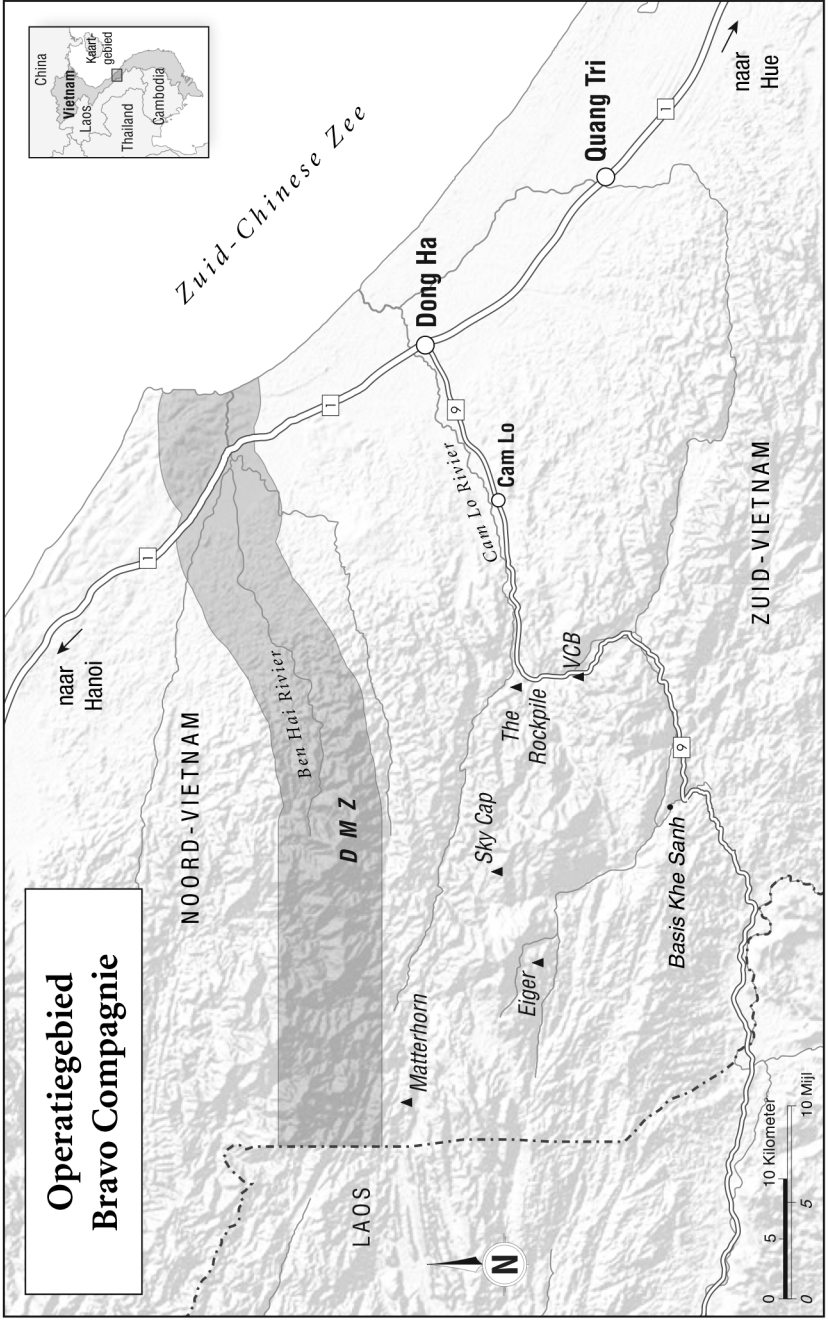

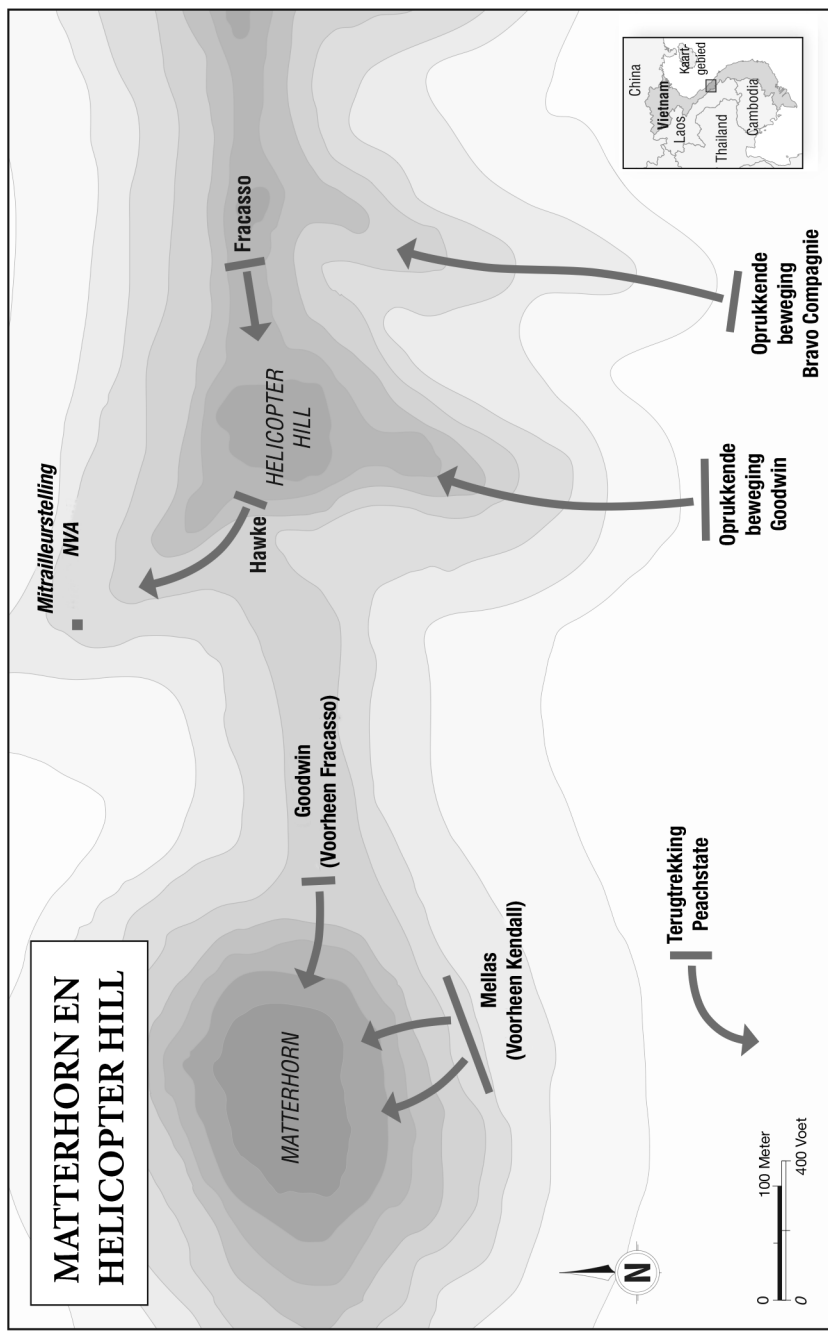

Commandostructuur en belangrijkste personen

(Zendercode in cursief)

HOOFDSTUK 1

MELLAS STOND ONDER de grijze moessonwolken op de smalle strook vrijgemaakte grond tussen de rand van de jungle en de relatieve veiligheid van de afzetting. Hij probeerde zich te concentreren op het tellen van de dertien mariniers van de patrouille die één voor één uit de jungle tevoorschijn kwamen, maar hij was zo moe dat hij niet scherp kon zien. Hij probeerde ook tevergeefs geen aandacht te schenken aan de stank van de stront die in de half volgerende latrines dreef, boven hem, aan de andere kant van de afzetting. Regendruppels vielen van de rand van zijn helm langs zijn ogen op de olijfgroene stof waarmee de bepantsering van zijn logge, zware nieuwe scherfvest op zijn plek werd gehouden. Het donkergroene t-shirt en de boxershort die zijn moeder nog maar drie weken geleden voor hem had geleverd, plakten aan zijn huid, zwaar en klam onder zijn gevechtsjas en -broek. Hij wist dat er onder zijn kleren bloedzuigers over zijn benen, armen, rug en borst kropen, hoewel hij ze op dat moment niet voelde. Zo ging dat met bloedzuigers, mijmerde hij. Voordat ze je bloed begonnen op te zuigen, waren ze zo klein en dun dat je ze zelden voelde, tenzij ze vanuit een boom op je vielen, en je voelde nooit hoe ze je huid doorboorden. In hun speeksel zat een soort natuurlijk verdovend middel. Je ontdekte ze pas later, als ze waren opgezwollen door je bloed, als kleine zwangere buikjes uitpuilend op je huid.

Toen de laatste marinier de doolhof van zigzagpaden en provisorische doorgangen door het prikkeldraad was overgestoken, knikte Mellas naar Fisher, de sectieleider, een van de drie die onder zijn commando stonden. ‘Elf plus drie,’ zei hij. Fisher knikte terug, stak bevestigend zijn duim op en liep de afzetting binnen. Mellas volgde hem, met Hamilton, zijn radioman, in zijn spoor.

De patrouille dook op uit het prikkeldraad en de jonge mariniers beklimmen de helling van FSB Matterhorn, de nieuwe vuursteunbasis,

voorovergebogen door vermoeidheid, en ze zochten hun weg tussen de stronken en dode bomen die geen dekking boden. De lage begroeiing was met gevechtsmessen weggekapt om een schootsveld voor de verdedigingslijnes vrij te maken, en de junglebodem die eerder een netwerk van waterstroompjes was geweest, bestond nu alleen nog maar uit zuijgende kleigrond.

De dunne, natte banden van Mellas' twee katoenen patroongordels sneden in zijn nek door het gewicht van twintig gevulde m-16 magazijnen. Zijn huid was helemaal kapot. Hij wilde alleen nog maar terug naar zijn schuilplaats en ze afdoen en zijn doorweekte gevechtslaarzen en sokken uittrekken. Hij wilde ook de wereld buitensluiten. Maar dat zat er niet in. Hij wist dat hij op enig moment het knagende probleem moest oplossen waarmee Bass, zijn pelotonssergeant, hem die ochtend had opgezadeld en dat hij met de patrouille als excuus voor zich uit had geschoven. Een zwarte knul – hij wist zijn naam niet meer, een mitrailleursschutter van de derde sectie – had onenigheid met de sergeant van de bataljonsstaf wiens naam hij ook niet meer wist. Alleen al in het peloton van Mellas waren er veertig nieuwe namen en nieuwe gezichten, en in het bataljon bijna tweehonderd, en ze zagen er allemaal hetzelfde uit, zwart of blank. Het werd hem allemaal een beetje te veel. Vanaf de commandant tot aan de jongens in de onderste regionen, ze droegen allemaal hetzelfde vuile, gehavende tenue zonder rangonderscheidingstekens, er was geen enkele manier om ze uit elkaar te houden. Ze waren allemaal te mager, te jong en te uitgeput. Ze praatten ook allemaal hetzelfde, ze zeiden om de vier woorden 'fuck' of een bijvoeglijk of zelfstandig naamwoord of werkwoord met 'fuck' erin. De meeste van de tussenliggende drie woorden van hun gesprekken gingen over ontevredenheid over het eten, de post, de lange tijd in de rimboe en meisjes op de middelbare school die ze hadden achtergelaten. Mellas bezwoer dat hij daar nooit aan zou toegeven.

De zwarte knul wilde weg uit de rimboe om zijn steeds terugkerende hoofdpijn te laten onderzoeken en een stel zwarten steunde hem daar luidkeels bij. De sergeant dacht dat de knul simuleerde en alleen een schop onder zijn kont nodig had. Vervolgens weigerde een andere zwarte om zijn haar te laten knippen en was daar weer een rel over ontstaan. Mellas werd verondersteld om te vechten. Niemand bij de basisopleiding had hem verteld dat hij te maken zou krijgen met Malcolm X-jes in de dop en racistische boeren uit Georgia. Waarom kon de medische staf niet gewoon beslissen of hoofdpijn wel of niet echt was? Zij waren

de deskundigen. Hadden de pelotonscommandanten op Iwo Jima ook dit soort gezeik aan hun kop gehad?

Mellas klom moeizaam tegen de heuvel op met Fisher naast hem en Hamilton volgde hem automatisch met de zender, en hij geneerde zich voor het geluid dat zijn laarzen maakten als hij ze uit de modder trok, bang dat iemand zou zien dat ze nog glimmend zwart waren. Hij probeerde de aandacht af te leiden door bij Fisher te klagen dat Hippy, de mitrailleursschutter van de sectie, te veel lawaai maakte toen Fisher hem had gevraagd om de mitrailleur naar voren te laten komen omdat de voorste man dacht dat hij iets had horen bewegen. Alleen al door het te hebben over het recente bijna-treffen met de vijand voelde Mellas zijn maag weer samenkrimpen, de trilling van angst die leek op een sterke elektrische stroom die geen plek had om zich te ontladen. Hij was deels opgelucht dat het bij een bijna-treffen was gebleven en deels geïrriteerd omdat het geluid misschien had voorkomen dat hij in actie had kunnen komen, en die irritatie wekte nu de ergernis van Fisher.

Toen ze de vaste positie van de sectie in de linies bereikten, kon Mellas zien dat Fisher zijn woede nauwelijks kon onderdrukken aan de manier waarop hij de drie stokken op de grond smeed die hij tijdens patrouilles voor zichzelf en een paar vrienden had gesneden. Het waren de met zorg bewerkte wandelstokken van mannen die het einde van hun diensttijd in Vietnam naderden, ongeveer vier centimeter dik en een tot anderhalve meter lang. Soms waren het simpele kalenders, andere keren was het pure volkskunst. Op elke stok was af te lezen hoeveel dagen van zijn dertien maanden durende uitzending de eigenaar had overleefd en hoeveel dagen hij nog had te gaan. Mellas had zich ook geërgerd aan het lawaai dat Fisher maakte toen hij de stokken sneed, maar hij had er niets van gezegd. Hij bevond zich nog steeds in een precaire situatie: officieel had hij de leiding over de patrouille, maar tot hij met succes was ingewijd, stond hij nog onder commando van luitenant Fitch, de compagniescommandant, die hem had opgedragen om alles te doen wat Fisher zei. Mellas had het lawaai om twee redenen geslikt, allebei van tactische aard. Fitch had in feite gezegd dat Fisher de leiding had, dus waarom zou Mellas tegen hem ingaan? Fitch was degene die Mellas tot eerste officier kon benoemen wanneer de tijd in de rimboe van tweede luitenant Hawke erop zat. Dan was hij aan de beurt om compagniescommandant te worden, tenzij Hawke die positie wilde. De tweede reden was dat Mellas niet zeker had geweten of het lawaai kwaad kon, en hij was veel banger geweest om stomme vragen te stellen dan om er-

achter te komen of het inderdaad zo was. Te veel domme opmerkingen en stomme vragen zouden het in dit stadium veel moeilijker voor hem maken om het respect van het peloton te krijgen, en het was een stuk moeilijker om hogerop te komen als de mariniers de pest aan je hadden of vonden dat je incompetent was. Het feit dat Hawke, zijn voorganger, door het peloton bijna werd aanbeden, hielp ook niet echt.

Mellas en Hamilton lieten Fisher achter bij de linie van schuttersputten van de tweede sectie en klommen langzaam tegen een helling op die zo steil was dat Mellas nauwelijks zijn knieën hoefde te buigen om overeind te blijven als hij teruggleed in de modder. Hamilton, die bijna dubbelgebogen liep onder het gewicht van de radio, prikte voortdurend met de antenne in de helling voor hem. De mistflarden om hen heen verhulden hun doel: een provisorische, verzakte schuilplaats die ze hadden gemaakt door hun met rubber geïmpregneerde regencapes aan elkaar vast te maken en ze over een stuk veldtelefoonkabel te hangen die tussen twee struiken was gespannen. Dit afdak vormde samen met twee andere die vlakbij stonden wat met enige ironie de pelotonscommandopost werd genoemd.

Mellas wilde eronder kruipen en de buitenwereld laten verdwijnen, maar hij wist dat dat stom zou zijn en dat elke vorm van rust maar van korte duur zou zijn. Over een paar uur werd het donker en het peloton moest valstriklichtkogels zetten voor het geval soldaten van het Noord-Vietnamese leger, het NVA, zouden proberen te naderen. Daarna moest het peloton in het terrein voor de schuttersputten landmijnen plaatsen die via een stroomdraad tot ontploffing konden worden gebracht; ze verspreidden ter hoogte van het kruis zevenhonderd stalen kogeltjes in een waaierpatroon. Daarbovenop moesten de onvoltooide prikkel-draadversperringen worden voorzien van boobytraps. Als Mellas zijn gevechtsrantsoen wilde opwarmen, moest hij dat doen zolang het nog licht was, anders zou de vlam een ideaal richtpunt vormen. Daarna moest hij de veertig man van zijn peloton controleren op loopgraafvoet en ervoor zorgen dat iedereen zijn dagelijkse dosis dapson tegen schimmelinfectie en de wekelijkse dosis chloroquine tegen malaria innam.

Hamilton en hij bleven vlak voor Bass staan, de pelotonssergeant, die in de regen op zijn hurken in een conservenblik koffiezette boven een stuk brandend c-4 kneedexplosief. De c-4 siste en produceerde een scherpe geur, maar dat had iedereen liever dan de bijtende stank van de standaarduitrusting trioxaantabletten. Bass was eenentwintig en dit was zijn tweede uitzending naar Vietnam. Hij strooide een paar zakjes poe-

derkoffie in het kokende water en tuurde in het blik. De mouwen van zijn gevechtshemd waren netjes tot net onder zijn ellebogen opgerold waardoor zijn grote, gespierde onderarmen zichtbaar waren. Mellas keek naar Bass en zette de M-16 die hij van Bass had geleend tegen een boomstronk. Er was maar weinig overredingskracht van Bass voor nodig geweest om Mellas ervan te overtuigen dat het stom was om te vertrouwen op zijn .45 pistool, het persoonlijk wapen dat het Korps Mariniers afdoende geschikt achtte voor verse officieren. Hij trok de natte patroongordels over zijn hoofd en liet ze op de grond vallen: twintig magazijnen, elk gevuld met twee rijen kogels. Daarna schudde hij zijn koppel met koppelpassanten af, samen met het daaraan bevestigde .45 pistool, drie plastic veldflessen, pistoolmunitie, zijn gevechtsmes, noodverbanden, twee M-26 scherfhandgranaten, drie rookgranaten en zijn kompas. Hij haalde diep adem van opluchting en bleef naar de koffie kijken, de geur herinnerde hem aan de altijd pruttelende pot op het fornuis van zijn moeder. Hij had geen zin om de wapens van zijn peloton te inspecteren of dat van hemzelf schoon te maken. Hij had zin in iets warmes, en daarna wilde hij gaan liggen en slapen. Maar door de naderende duisternis was daar geen tijd voor.

Hij trok de metalen broekklemmen van zijn enkels. Die moesten ervoor zorgen dat de pijpen strak tegen de schacht van zijn gevechtslaarzen zaten ter bescherming tegen de bloedzuigers. Toch waren er drie in geslaagd om zijn linkerbeen te bereiken. Twee hadden zich vastgezogen en er zat een veeg gedroogd bloed op de plek waar de derde zich tegoed had gedaan om vervolgens weer los te laten. Mellas vond de bloedzuiger in zijn sok, schudde hem op de grond, ging er met zijn rechtervoet op staan en keek hoe zijn eigen bloed eruit spatte. Hij pakte zijn insectenpoeder en kneep een lading uit over de twee bloedzuigers die nog aan zijn huid vastzaten. Ze kronkelden van pijn en lieten los waarbij ze een wondje achterlieten waar traag bloed uit druppelde.

Bass gaf hem koffie in een conservenblik uit zijn gevechtsrantsoen waar gemengd fruit in had gezeten en gaf toen ook een blik aan Hamilton, die zijn radio voor de schuilplaats van hem en Mellas had neergezet en erop was gaan zitten. Hamilton pakte het blik aan, hief het proostend naar Bass op en sloot zijn vingers eromheen om ze te warmen.

‘Bedankt, sergeant Bass,’ zei Mellas, erop lettend dat hij de aanspreektitel gebruikte die Bass had verdiend, in de wetenschap dat de goodwill van Bass van cruciaal belang was. Hij ging op een vochtige, rottende boomstam zitten. Bass beschreef wat er was gebeurd terwijl Mellas op

patrouille was. De toegevoegd vluchtleider van de compagnie was er nog steeds niet in geslaagd om de bevoorradingshelikopter door het wolkendek te loodsen, dus zaten ze nu al vier dagen zonder herbevoorrading. Er was nog steeds geen definitief rapport over het vuurgevecht van een dag eerder tussen de Alfa Compagnie en een NVA-eenheid van onbekende omvang in de vallei onder hen, maar het gerucht dat er vier mariniers waren gesneuveld, was nu bevestigd.

Mellas klemde zijn lippen en kaken op elkaar om zijn angst te onderdrukken. Hij keek onwillekeurig omlaag naar de in wolken gehulde hellingen die zich onder hen uitstrekten tot in Noord-Vietnam, slechts vier kilometer verderop. Daar onder hen bevonden zich de vier dode jongens. Ergens in die grijsgroene massa had de Alfa Compagnie in de nesten gezeten. En nu was de Bravo Compagnie aan de beurt.

Dat betekende dat hij aan de beurt was, een mogelijkheid die toen hij zich direct na de middelbare school bij de mariniers had aangemeld, maar heel even bij hem was opgekomen. Hij had zich ingeschreven voor een speciale officiersopleiding waarbij hij studeerde en 's zomers trainde zodat hij in elk geval een inkomen had, en hij had zich voorgesteld dat hij bewonderaars en misschien op zekere dag zelfs kiezers zou vertellen dat hij bij de mariniers had gezeten. Hij had er nooit echt bij stilgestaan dat hij een oorlog moest uitvechten waar geen van zijn vrienden het nut van inzag. Toen de mariniers tijdens zijn eerste jaar in Da Nang landden, moest hij de kaart erbij nemen om te kijken waar het lag. Hij had bij de luchtmachtafdeling willen gaan om vluchtleider te worden, maar elk administratief keerpunt, zijn cijfers bij zijn studie en zijn basisopleiding en het gebrek aan infanterieofficieren hadden hem onverbiddeijk de kant op gestuurd waar hij zich nu bevond, hij was een echte officier bij het Korps Mariniers, aan het hoofd van een echt infanteriepeloton en hij deed het bijna in zijn broek van angst. Hij bedacht dat door zijn verlangen om met een indrukwekkend oorlogsverleden thuis te komen hij misschien nooit meer thuis zou komen.

Hij probeerde de angst te verdringen die hem vervulde als hij eraan dacht dat hij zou kunnen sterven. Maar nu had de angst hem weer aan het piekeren gezet. Als hij Hawkes positie als eerste officier kon overnemen, zou hij veilig binnen de afzetting kunnen blijven. Dan hoefde hij niet meer op patrouille, hij zou administratief werk doen en als volgende aan de beurt zijn voor de functie van compagniescommandant. Als hij de functie van Hawke wilde krijgen, zou luitenant Fitch, de huidige compagniescommandant, naar de VS moeten teruggaan zodat Hawke zijn

plaats kon innemen. Dat was zelfs vrij waarschijnlijk. Iedereen was weg van Hawke, van hoog tot laag in de commandostructuur. Maar voor Fitch zou het een nieuwe functie zijn. Dat betekende dat Mellas lang moest wachten, tenzij Fitch natuurlijk gewond zou raken of gedood zou worden. Mellas voelde zich vreselijk toen die gedachte door zijn hoofd ging. Hij wilde niet dat iemand iets ergs overkwam. Hij probeerde het uit zijn hoofd te zetten, maar het lukte niet. Het drong tot hem door dat hij moest wachten tot Hawke naar de vs verkaste, tenzij Hawke iets overkwam. Mellas was verbaasd en beschaamd. Hij beseftte dat een deel van hem er alles voor over zou hebben om hogerop te komen of zijn eigen huid te redden. Hij verdrong die gedachte.

‘Hoe vordert het met de versperring?’ vroeg Mellas. Het trekken van prikkeldraad voor de mangaten interesseerde hem niet echt, maar hij wist dat hij belangstelling moest tonen.

‘Niet slecht, luitenant,’ zei Bass. ‘Het derde is er de hele dag mee bezig geweest. We zijn bijna klaar.’

Mellas aarzelde. Toen richtte hij zich op het probleem dat hij die ochtend had vermeden door op patrouille te gaan. ‘Is die gozer van het derde nog bij je geweest vanwege het feit dat hij naar achteren wil?’ Het lukte hem nog steeds niet om iedereens naam te onthouden.

‘Hij heet Mallory,’ snoof Bass. ‘De laffe drukker.’

‘Hij zegt dat hij steeds hoofdpijn heeft.’

‘En ik heb pijn in mijn reet. Er zitten tweehonderd goeie mariniers op deze heuvel die naar achteren willen, betere kerels dan deze klootzak. Hij heeft al hoofdpijn sinds hij naar de rimboe moest. En kom niet aanzetten met dat gelul dat we een zwarte niet mogen afvallen, want er zitten hier een hele hoop goeie bleekschetten die geen last van hoofdpijn hebben. Hij is een flapdrol.’ Bass nam een grote slok en zijn adem was zichtbaar in de koele, vochtige lucht. ‘En eh,’ voegde hij er met een glimlachje aan toe: ‘Doc Fredrickson heeft hem bij zich geroepen. Hij heeft gewacht tot u terug was.’

Mellas voelde de zoete, hete koffie door zijn keel naar zijn maag stromen. Hij bewoog zijn tenen, gerimpeld van het vocht, op en neer om niet weg te doezelen. De warme koffie in het blik voelde prettig tegen zijn handen, waarop zich pus begon te vormen, de eerste symptomen van schimmelinfectie. ‘Shit,’ zei hij tegen niemand in het bijzonder. Hij drukte het blik tegen zijn nek op de plek waar de munitiegordel de huid kapot had geschuurd.

‘Drink op, luitenant,’ zei Bass. ‘Ik heb hem niet gezet om tegenaan

te rijen.' Bass pakte zijn zakmes en begon weer een ingewikkelde inkeping op zijn stok te snijden. Mellas bezag het met jaloezie. Hij had zelf nog driehonderdnegentig dagen te gaan.

'Moet ik het echt nu afhandelen?' vroeg Mellas. Hij had meteen spijt van de vraag. Hij wist dat hij als een zeur klonk.

'U bent de luitenant, luit.' Zulke dingen hoorden er nu eenmaal bij als je hoger in rang was.

Mellas probeerde net een gevat antwoord te bedenken toen er bij de tweede sectie een kreet klonk. 'Jezus! Haal de hospik! Haal Doc Fredrickson!' Bass gooide meteen zijn stok weg en rende naar de plek waarvandaan geroepen werd. Mellas bleef zitten, hij was zo uitgeput dat hij zichzelf er niet toe kon zetten om in beweging te komen. Hij keek naar Hamilton die zijn schouders ophaalde en daarna een slok koffie nam. Hij keek hoe Jacobs, de sectieleider van het tweede met de stotterstem, de heuvel op rende en in de schuilplaats van Fredrickson verdween. Mellas zuchtte en begon zijn bebloede sokken en natte laarzen weer aan te trekken, terwijl Jacobs en Fredrickson, de hospik van de eenheid, de helling weer af glibberden. Een paar minuten later kwam Bass langzaam en stoïcijns de heuvel weer op lopen.

'Wat is er aan de hand, sergeant Bass?' vroeg Mellas.

'U kunt maar beter even gaan kijken, luitenant. Zoiets ellendigs heb ik nog nooit gezien. Fisher heeft een bloedzuiger die in het pisgaatje van zijn pik is gekropen.'

'Godsamme,' zei Hamilton. Hij keek naar de wolken en daarna weer naar de dampende mok in zijn handen. Hij hief de mok op. 'Een toost op die klerebloedzuigers.'

Mellas voelde walging, maar ook opluchting. Niemand kon hem voor zoiets verantwoordelijk houden. Zonder zijn veters vast te maken liep hij de heuvel af naar de plek waar het tweede zich bevond, uitglijdend in de modder, piekerend hoe hij een sectieleider als Fisher moest vervangen terwijl hij nauwelijks iemand in het peloton kende.

Een uur eerder had Ted Hawke zich ook zorgen gemaakt over de vervanging van een ervaren leider. Maar Hawke maakte zich zorgen over Mellas, die hem had vervangen als pelotonscommandant toen Hawke was bevorderd tot eerste officier. Hawke draaide al lang genoeg mee om eraan gewend te zijn dat hij bang was – dat hoorde bij elke operatie –, maar hij was er niet aan gewend dat hij zich zorgen maakte, en dat baarde hem zorgen.

Hij pakte een stok en begon er afwezig mee in de modder te tekenen, hij volgde keer op keer de lijnen van een vijfpuntige ster, een gewoonte uit zijn lagerschooltijd waarin hij nog steeds verviel als hij probeerde na te denken. De stok was er een van de vele, alles wat restte van de reusachtige bomen die ooit op deze heuveltop hadden gestaan, slechts drie kilometer van Laos en twee van de gedemilitariseerde zone. De heuvel, een van de vele naamloze heuvels in de omgeving, allemaal meer dan vijftienhonderd meter hoog en onzichtbaar in de koude moessonregen en de wolken, had de pech gehad dat hij net iets hoger was dan de andere. Daarom had een stafofficier die vijfenvijftig kilometer naar het oosten in het hoofdkwartier van de Vijfde Mariniersdivisie in Dong Ha zat deze heuvel uitgekozen om vlak te maken en van begroeiing te ontdoen om er een artilleriebatterij van 105-millimeter houwitser te plaatsen. Dezelfde officier had hem ook de naam Matterhorn gegeven, in lijn met de gewoonte om nieuwe vuursteunposities naar Zwitserse bergen te noemen. De order werd doorgegeven aan het Eerste Bataljon. De commandant daarvan koos de honderdtachtig mariniers van de Bravo Compagnie uit om hem uit te voeren. Deze beslissing was er de oorzaak van dat de Bravo Compagnie en zijn vermoeide plaatsvervangend commandant, luitenant Theodore J. Hawke, zich nu in een geïsoleerde vallei ten zuiden van Matterhorn bevonden. Vanaf dat punt was het drie dagen ploeteren door de jungle geweest om de top van de heuvel te bereiken. In de loop van de daaropvolgende week hadden ze hem met behulp van bijna vierhonderd pond c-4 kneedexplosieven omgetoverd in een kale woestenijs vol geveldde bomen, boomstronken, kapotte pallets, lege conservenblikken, doorweekt karton, Kool-Aid-verpakkingen, reepwikkels en modder. Nu zaten ze te wachten, en Hawke maakte zich zorgen.

Er waren ook minder belangrijke problemen dan de competentie van Mellas. Een ervan was dat de heuvel op het uiterste bereik van de eenzame 105-millimeter houwitserbatterij van vuursteunbasis Eiger lag, ruim tien kilometer naar het oosten. Dit probleem stond in verband met het wachten, want voordat ze in de vallei ten noorden van Matterhorn konden worden gedropt, moesten ze wachten op de komst van Golf Batterij, de artillerie-eenheid die de intussen kale heuveltop van Matterhorn moest bezetten om dekking te geven aan de infanteriepatrouilles die buiten het bereik van het beschermende geschut van Eiger opereerden. Voor het hoofdkwartier was het allemaal heel simpel en overzichtelijk. De Alfa en Charlie Compagnie trekken als eersten de vallei in. Als ze

buiten het bereik van de artilleriedekking van Eiger komen, wordt de Golf Batterij naar Matterhorn overgebracht. De Bravo en Delta Compagnie vervangen de Charlie en Alfa Compagnie in de vallei, maar ze worden nu beschermd door de artillerie op Matterhorn. Hierdoor kan het Eerste Bataljon verder naar het noorden en westen oprukken en doorgaan met het aanvallen van het ingewikkelde netwerk van wegen, paden, voorraadplaatsen en veldhospitaal die de 320ste en 321ste Divisie van het NVA ondersteunden.

Wat niet in het plan was opgenomen, was de NVA-eenheid die met het accurate vuur van een .51 machinegeweer de eerste CH-46 had neergeschoten die Matterhorn probeerde te bereiken. De helikopter was brandend op een naastgelegen heuvel neergestort die de mariniers van de Bravo Compagnie meteen tot Helicopter Hill hadden omgedoopt. De hele bemanning was omgekomen.

Sindsdien waren de wolken maar één keer opgetrokken, vier dagen eerder, toen een andere helikopter van Marine Air Group 39 vanuit de zuidelijke vallei moeizaam door de ijle lucht de landingszone op Matterhorn had weten te bereiken. Hij had wat voedsel en manschappen gebracht en was vertrokken met een stel nieuwe kogelgaten en een gewonde laadmeester. Kort daarna kwam er bericht dat MAG-39 wilde dat de mitrailleurpost werd uitgeschakeld voordat de Golf Batterij werd ingevlogen, met name omdat er bij die operatie loodzware houwitsers onder de benodigde helikopters zouden hangen die toch al moeite met de hoogte hadden, helikopters die nauwelijks in staat zouden zijn om kogels te ontwijken. Dat probleem had samen met een andere zorg van Hawke, de moessonregen en de bewolking die luchtsteun en herbevoorrading onmogelijk maakte, het tijdschema voor de operatie al met drie hele dagen vertraagd en de toorn gewekt van luitenant-kolonel Simpson, radiocode Big John Zes, de commandant van het Eerste Bataljon.

Hawke hield op met tekenen en tuurde de steile helling af. Mistflarden onttrokken de grijze muur van het oerwoud aan het oog, vlak achter de grillige prikkeldraadversperring aan de rand van het vrijgemaakte terrein. Hij stond vlak achter de linie van mangaten van het eerste peloton, dat hij kort daarvoor had overgedragen aan zijn grootste bron van zorg, tweede luitenant Waino Mellas van de reservisten van het Korps Mariniers. Een van de voorposten had zojuist gemeld dat de patrouille van Mellas was gepasseerd, over de heuvelrug tussen Matterhorn en Helicopter-Hill en dat ze over enkele ogenblikken binnen konden komen. Hawke wilde weten wat voor indruk Mellas maakte wanneer die uitge-

put was na een zenuwslopende patrouille die niets had opgeleverd. Hawke had lang geleden geleerd dat het er tijdens een gevecht om ging hoe mensen handelden als ze uitgeput waren.

Hawke was tweeëntwintig, hij had sproeten en vol donker haar met een zweempje rood dat bij zijn grote, rode snor paste. Hij droeg een groen sweatshirt, binnenstebuiten zodat de stof er vaal en vuil uitzag. Er zaten zweetvlekken en donkere vegen van zijn scherfvest op. Zijn broek zat vol aangekoekte modder en in een van de knieën zat een scheur. Op zijn hoofd droeg hij een vechtpet, de slappe camouflagehoed was volgens hem meer iets voor mensen die stoerder wilden lijken dan ze waren. Hij bleef de bosrand afspeuren, zijn ogen schoten heen en weer in het zoekpatroon van de door de wol geverfde veteraan. De helling was zo steil dat hij over de boomtoppen heen de donkere wolkenlaag kon zien die een vallei ver onder hem aan het oog onttrok. Die vallei werd aan de noordkant begrensd door een andere bergketen, net zoals Matterhorn door een bergkam in het zuiden. Ergens in die vallei in het noorden had de Alfa Compagnie even daarvoor vier doden en acht gewonden moeten incasseren. Het was te ver weg geweest voor effectieve vuursteun van Eiger.

Hawke slaakte een diepe zucht. Tactisch gezien stond de compagnie er alleen voor. Hulp was een heel eind weg en ze stonden op het punt om met alle drie de pelotons in actie te komen, onder leiding van een stel uit de klei getrokken groentjes. 'Krijg de tering,' zei hij zachtjes en hij gooide de stok tussen de gerooide bomen en struiken die de landingszone scheidde van de reeks mangaten die dat stuk dekking moesten geven. Op dat moment schoot het bluegrassdeuntje dat hij al de hele dag niet uit zijn hoofd kon krijgen hem weer te binnen. Hij hoorde voortdurend de Country Gentlemen, hoge zang, de snelle vingers van Charlie Waller op gitaar, die zongen over een vroege expeditie naar de top van de Matterhorn in Zwitserland waarbij alle leden waren omgekomen. Toen Hawke zijn handen tegen zijn oren drukte om er een eind aan te maken, smeerde hij de pus van de open wond op zijn hand over zijn rechteroor. Hij veegde zijn hand af aan zijn smerige broekspijp, waarbij de nieuwe pus zich vermengde met oude, bloed van platgedrukte bloedzuigers, gemorst vet uit een blikje spaghetti met vleesballetjes, de vochtige klei en plantenresten die het uit elkaar vallende katoen van zijn camouflagekleding bedekten.

Een voor een kwamen de mannen van de patrouille tevoorschijn uit het oerwoud, voorovergebogen, doorweekt door regen en zweet. Hawke

gromde even goedkeurend toen hij zag dat Mellas direct achter korporaal Fisher liep, de plek waar hij geacht werd te lopen totdat luitenant Fitch, de commandant, zei dat Mellas zover was dat hij de leiding kon nemen. Hawke wist niet goed wat hij van Mellas moest denken. Hij was iemand van wie je zou verwachten dat hij zich op de verkeerde plek bevond, maar dat was hier niet het geval. Top Seavers, de sergeant-majoor van de compagnie, had via de bataljonsradio in Quang Tri doorgegeven dat Mellas een stel dure particuliere scholen had bezocht en die als op een na beste had afgerond. De dure scholen verklaarden de goede cijfers, maar het zorgde er wel voor dat Hawke zich zorgen maakte dat ze er iemand bij kregen die dacht dat boekenwijsheid belangrijker was dan ervaring en gevoel. Zorgelijker was de opmerking van Top Seaver dat toen Mellas zich op nieuwjaarsdag bij de afdeling personeel van de divisie had gemeld, nog maar zes dagen geleden, hij had gevraagd om ingedeeld te worden bij een ondersteunende eenheid en niet bij een infanterie-eenheid. Seavers had daaruit afgeleid dat Mellas onder de patrouilles uit had willen komen, maar Hawke had zijn twijfels. Hij zag Mellas niet als een lafaard, maar misschien eerder als een diplomaat. De commandant van het ondersteuningspeloton, dat doorgaans beschikte over drie 60-millimeter mortieren en de negen zware mitrailleurs, was gehuisvest bij de commandogroep van de compagnie. Hij had voortdurend contact met de compagniescommandant, in tegenstelling tot de commandanten van de infanteriepelotons, die geïsoleerd langs de linies zaten. Maar op dit moment waren er zelfs niet genoeg luitenants om alle infanteriepelotons te bemannen, en bij de meeste acties waarbij hooguit één peloton of een kleinere eenheid werd ingezet, werden de meeste zware mitrailleurs permanent ingedeeld bij de pelotons, één per eenheid, waardoor alleen de mortieren overbleven, en daar was hooguit een korporaal voor nodig. Maar Mellas paste niet in het stereotiepe beeld van de ambitieuze officier. Om te beginnen leek hij geen steek ouder dan de jongens die hij geacht werd aan te voeren. Daarnaast zag hij er ook niet echt uit als de dienstklopper, met alles tot in de puntjes verzorgd en alle zeilen keurig getuigd, om bij anderen de indruk te wekken dat hij over de benodigde leidinggevende vaardigheden beschikte. Anderzijds kon een zorgeloze uitstraling ook duiden op een rijke verwende-jongetjesmentaliteit, zoals bij die figuren die hun kapotte gympen repareerden met plakband en met gaten in hun spijkerbroek liepen, in de wetenschap dat hun toekomst al verzekerd was in Wall Street of Washington, compleet met maatkostuum. Mellas was ook knap, zelfs in die